

تحلیل نشانه شناختی در سامانه نماهای مسکونی بر پایه حسن شناسی آثار هنری

ریحانه مطهری راد^{۱*}، احمد میرزا کوچک خوش نویس^۲

۱- دانشجوی دکترای معماری واحد بین الملل کیش

۲- استادیار پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

خلاصه

طی دهه های اخیر، مسکن در ایران علاوه بر کارکرد های قبلی خود، در سیمای بیرونی، ارزشی افزوده به عنوان کالای بصری پیدا کرده و بر خلاف مسکن سنتی، تظاهرات اجتماعی و اقتصادی مالک مسکن در نمای بیرونی خانه از طریق رمزگانه های زیبایی شناختی و اجتماعی بروز می یابد تا شان اجتماعی و اقتصادی او را گویا باشد. این بدان معنی است که بر خلاف الگوی غالب در نظام کالبدی مسکن سنتی، نمای مسکن معاصر ایرانی در الگوهای گاه مطابق با سبک های ناآشنا با معماری ایرانی طراحی و اجرا می شود. از مسائل مطرح نشانه شناسی معماری، چگونگی ارتباط لایه های نشانه شناختی یک اثر معماری و تاثیر آن بر قوام یا زوال انسجام سامانه ای معماری می باشد (نقره کار، ۱۳۹۲). در این مقاله جهت تبیین این مسئله با استفاده از روش مطالعه میدانی و کتابخانه ای و تهیه پرسشنامه هایی که دارای سبک های مختلف نما بود، به بررسی سلیقه جامعه آماری پرداخته شد. نتایج حاصله با در نظر گرفتن فرایند طراحی جدلی، نشان دهنده علاقه مندی مردم به استفاده از سبک های ناآشنا با معماری ایرانی در طراحی نما بوده است. حال فرض بر این است، با توجه به آنکه این نوع معماری از دیدگاه حسن شناسی مورد تایید نیست، می توان در جریان آموزش به ارتقا نقطه نظرات افراد کمک کرد. روش تحقیق در این پژوهش همبستگی و توصیفی - تحلیلی و وابسته به تمایلات مردم می باشد.

کلمات کلیدی: ح نشانه شناختی، نما، مسکن، حسن شناسی.

۱. مقدمه

از مهم ترین مسائلی که طی سال های اخیر توجه مجامع دانشگاهی و همچنین سازمان های اجرایی و مدیریت شهری را به خود جلب نموده، معضلات سامانه ای مسکن معاصر ایرانی می باشد. آنچه در همین خصوص بسیاری از اندیشمندان به آن اذعان دارند این است که مسکن معاصر ایرانی قابلیت پاسخگویی جامع به نیازهای خانواده های ایرانی (اعم از نیازهای فرهنگی، اجتماعی، معنایی، عملکردی و غیره) را نداشته و این امر سبب گردیده میزان رضایت مندی از مسکن معاصر ایرانی در مقایسه با مسکن سنتی ایرانی به میزان قابل توجهی کاهش یابد. در این پژوهش به ژرف کاوی معضلات سامانه ای (به

عضو کمیسیون نمای شهرداری منطقه ۳ تهران * Corresponding author:
Email: reyhane.motahary@gmail.com